

08 mei 2007 -01:45

Toespraak Verhofstadt -Onbekende soldaat

EMBARGO TOT DINSDAG 8 MEI 11 UUR

TOESPRAAK VAN EERSTE MINISTER GUY VERHOFSTADT OP DE CEREMONIE VAN 8 MEI AAN HET GRAF VAN DE ONBEKENDE SOLDAAT.

BRUSSEL, 8 MEI 2007.

EMBARGO TOT DINSDAG 8 MEI 11 UUR TOESPRAAK VAN EERSTE MINISTER GUY VERHOFSTADT OP DE CEREMONIE VAN 8 MEI AAN HET GRAF VAN DE ONBEKENDE SOLDAAT. BRUSSEL, 8 MEI 2007.

Sire, Dames en heren, We herdenken vandaag de grootste en bloedigste oorlog uit de geschiedenis van de mensheid. 55 miljoen doden. Op zes jaar tijd. Een oorlog waarbij de Europese beschaving zelf op het spel stond. Telkens ik daaraan denk, vraag ik mij af: Hoe moet dit geweest zijn? Wat moet er door de hoofden van al die burgers en vooral die soldaten gegaan zijn? De angst voor een plotse kogel, een invallende granaat, een hinderlaag? De onbeschrijfelijke moed om ondanks de gevaren voor het leven toch recht te staan met het geweer in de hand en door te lopen tot het volgende huis, de volgende brug, het volgende dorp. Zes jaar lang honger, angst, gruwel en vernieling. Zes jaar van twijfel en diepe onzekerheid over de toekomst. Het zijn existentiële gevoelens die de generaties van na de Tweede Wereldoorlog in ons land nooit meer hebben gekend. Generaties zoals die van mij zijn ervan gespaard gebleven. Dit hebben we te danken aan u. Dankzij uw moed en doorzettingsvermogen, dankzij de opoffering van zovelen, kunnen we 8 mei al meer dan zestig jaar herdenken in vrede en nooit gekende welvaart. Deze moed was uitzonderlijk omdat ze niet evident was. Hoe langer geleden, hoe moeilijker het zich opnieuw voor te stellen. We kunnen dit daarom niet genoeg herhalen. De situatie leek hopeloos toen op 10 mei 1940 een oppermachtig Nazi-Duitsland België binnenviel. Reeds tijdens de eerste uren werd de Belgische luchtmacht op de grond vernietigd na massale bombardementen. Met tanks en vliegtuigen trok de enorme invasie razendsnel door de Belgische en de Franse Ardennen. Het als onneembaar geachte fort van Eben-Emael bij Luik werd al na één dag ingenomen. Twee bruggen over het Albertkanaal vielen intact in Duitse handen. De Maas werd overschreden en de Franse stellingen werden opgerold. Terwijl de doorbraak in het zuiden na enkele dagen een feit was, capituleerde Nederland na amper drie dagen en werd het Belgische leger gedwongen om enkele goede stellingen zonder of na weinig strijd prijs te geven. En hoewel de Belgische soldaten de moed niet opgaven, en op vier linies probeerden stand te houden tegen de overweldigende overmacht, moesten zij op Frans bevel de Scheldelinie verlaten. De weg naar Duinkerken lag open. Gedekt door Belgische en Franse soldaten zat er voor het Britse leger niets anders op dan massaal de dramatische terugtocht over het Kanaal. Op 14 juni valt Parijs. Op 22 juni staakt het Franse leger de strijd. Ook in Groot-Brittannië was de twijfel groot. Vele stemmen gingen op om een vredespact te aanvaarden. Op enkele weken tijd leek Europa hopeloos verloren. 225.000 Belgische militairen werden naar Duitse krijgsgevangenkampen gebracht. Talloze burgers van joodse afkomst, zigeuners en politiek gevangenen werden naar concentratiekampen en uitroeiingskampen gebracht. De zwartste bladzijde uit de geschiedenis werd daar geschreven. Dames en heren, Hoe meer ik over deze oorlog hoor vertellen door mensen die het hebben meegemaakt, hoe meer ik erover lees, hoe meer ik me tracht in te beelden hoe tragisch de situatie toen was, des te meer groeit mijn bewondering voor hen die zijn blijven geloven in de overwinning. Mijn bewondering groeit voor hen die, op permanent gevaar voor eigen leven, zich zijn blijven verzetten, op welke manier ook, in België of in het buitenland. Het wordt vaak vergeten, maar ook Belgische piloten namen deel aan de Slag om Engeland. Ook Belgische soldaten, waaronder de brigade Piron, namen deel aan de landing in Normandië. Als eerbetoon heet de brug tussen Deauville en Trouville

nog steeds "le Pont des Belges". Belgische commando-eenheden namen ook vanuit Groot-Brittannië deel aan operaties over heel Europa. Samen met de honderdduizenden Britse, Amerikaanse, Franse, Canadese en Poolse soldaten, samen met zoveel moedige burgers zijn zij blijven geloven in een vrij Europa, een democratisch Europa. Koppig zijn ze doorgedaan. Zij hebben niet alleen ons land bevrijd. Ze hebben Europa bevrijd. Ze hebben Duitsland bevrijd. Ze hebben elk van ons bevrijd van het nazisme, het fascisme, de dictatuur. Dames en heren, De zestigste verjaardag van 8 mei is daarom niet enkel de herdenking van de overwinning de geallieerden op Nazi-Duitsland. Op 8 mei 1945 zijn de ogen van de wereld gebotst op de grenzen van de mens. De vastbeslotenheid om dit nooit meer te laten gebeuren, heeft geleid tot de Europese Unie die meer dan ooit vrede en welvaart heeft gebracht op ons continent. 8 mei heeft geleid tot de oprichting van de Verenigde Naties, die nog steeds functioneren en nog steeds, zij het met vallen en opstaan, de wereld wat beter maakt. 8 mei heeft er voor gezorgd dat we anti-democratische stromingen, racisme en xenofobie minder dan ooit tolereren. 8 mei is dus een dag die we niet zomaar mogen vergeten, het is een dag die we in ere moeten houden. Op deze dag brengen we hulde aan alle oud-strijders, aan alle gesneuvelden, aan alle verzetslieden, ja aan iedereen die toen de toekomst van dit land, van de huidige en toekomstige generaties hebben veilig gesteld. 8 mei is een dag waarop de jongere generaties dankbaar zijn. En beseffen dat we de wereld zoals we die nu kennen te danken is aan u. 8 mei zal daarom niet alleen een herinnering, maar vooral een oproep blijven. Een oproep aan iedereen. Jong en oud. Een oproep van nooit meer oorlog, nooit meer dictatuur, nooit meer fanatisme en nooit meer onverdraagzaamheid. Ik dank u.